
การวิเคราะห์ศักยภาพของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การรองรับเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศ (Analyzing Potential of the AEC Member Countries for Strategy Formulation of FDI Inflows from Abroad)

จิราภรณ์ วงศ์แสน¹

บทคัดย่อ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ซึ่งมีความน่าสนใจในมุมมองของผู้ลงทุนต่างประเทศ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นประเทศเศรษฐกิจที่กำลังพัฒนา (Developing Economies) หรือบางประเทศเป็นประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ (Emerging Economies) ที่มีปัจจัยดึงดูดการลงทุนอยู่หลายปัจจัย และปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประกอบกับวัตถุประสงค์ประการหนึ่งที่ต้องการให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกเป็นไปอย่างเสมอภาค จึงได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพในการรองรับเงินทุน วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT analysis) ในภาพรวม โดยอาศัยข้อมูลจากรายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ (The Global Competitiveness Report 2015 – 2016) โดย World Economic Forum ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในประกอบกับการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การรองรับเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งพบว่าในภาพรวมประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นมีจุดแข็งที่ควรได้รับการส่งเสริม อาทิ ด้านสุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจมหภาค ประสิทธิภาพของตลาดสินค้าและตลาดแรงงาน เป็นต้นและจุดอ่อนที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาเพิ่มขึ้นในหลายด้านเช่น โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษาขั้นสูง การฝึกอบรม และปัจจัยทางด้านสถาบัน เป็นต้นเพื่อให้สามารถรองรับการลงทุนจากต่างประเทศและได้นำเสนอข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การรองรับการลงทุนจากต่างประเทศได้ทั้งหมด 8 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน 2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต 3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้ประกอบการส่งวัตถุดิบ 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาลาดเงิน 7) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากแหล่งเงินทุนภายใน 8) ยุทธศาสตร์การพัฒนาแรงงานตาม Cluster กลุ่มอุตสาหกรรม และการคุ้มครองผู้ลงทุนที่ต้องอาศัยความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิกในการวางนโยบายเพื่อเป็นรากฐานการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภูมิภาค

คำสำคัญ: ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ยุทธศาสตร์

ABSTRACT

Asian Economic Community (AEC) is the economic integration of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) member countries which has generated strong interest from foreign investors since most member countries are developing economies or emerging economies with strong growth potential. As a result, the amount of foreign direct investment has been increasing steadily in the ASEAN region. Given the objective of promoting equity in economic development of all member

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

countries, we have analyzed the potential supporting factors for investment capital. Analysis of the strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT analysis) as a whole, based on information from the Global Competitiveness Report 2015 - 2016 by the World Economic Forum, is used to analyze the internal factors as well as external factors that related to defining strategies for FDI inflows from abroad into AEC member countries. The research found that overall AEC member countries have strengths (Higher Education and Training, Macroeconomics Environment, Goods Market Efficiency, Labor Market Efficiency, etc.) and weaknesses (Infrastructure, Higher Education and Training, Institutions, etc.) that should be further developed. In this connections, eight strategies have been proposed as follows: (1) Investment privileges strategy, 2) Productivity enhancement strategy, 3) Promoting investments in infrastructure and logistics strategy, 4) Developing entrepreneurial supplier strategy, 5) Developing the capacity to accommodate foreign investment strategy, 6) Financial market development strategy, 7) Developing infrastructure from internal funds strategy, 8) Cluster-based workforce development of industries and investor protection which require cooperation and mutual assistance among Member States to formulate policies laying the strong economic foundation for the region.

Keywords: Asean Economics Community, Strategy

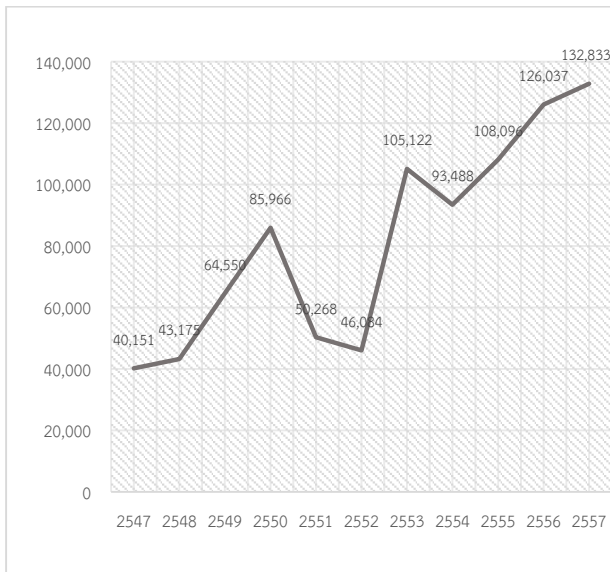
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เป็นวันที่ประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ทั้ง 10 ประเทศได้รวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (Single Market and Production Base) ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน การลงทุนและแรงงานฝีมืออย่างเสรีมากขึ้น 2) การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน) 3) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค โดยให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ 4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน (กระทรวงการต่างประเทศ. กรมอาเซียน, 2554) ซึ่งนำไปสู่แผนการดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อวางนโยบายการ

พัฒนาเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ร่วมกันและเพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน(กระทรวงการต่างประเทศและกรมอาเซียน, 2554) ซึ่งนำไปสู่แผนการดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อวางนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ร่วมกัน นอกจากนี้ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจยังทำให้ประเทศในอาเซียนมีความน่าสนใจในมุมมองของผู้ลงทุนต่างประเทศ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นประเทศเศรษฐกิจที่กำลังพัฒนา (Developing Economies) หรือบางประเทศเป็นประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ (Emerging Economies) ซึ่งมีปัจจัยดึงดูดการเข้าลงทุนอยู่หลายปัจจัย อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบสาธารณสุขไปภาคในหลายๆ ประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการขยายตัวของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ค่าจ้างแรงงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าตลาดแรงงานในประเทศสหรัฐอเมริกาหรือยุโรปหรือแม้กระทั่งตลาดการเงินในฐานะตัวกลางในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจก็ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้นเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเศรษฐกิจกำลังพัฒนา เนื่องจากก่อให้เกิดการจ้างงาน การสะสมทุน การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีมายังประเทศผู้รับทุน

อีกทั้งยังช่วยรักษาเสถียรภาพทางด้านดุลการชำระเงินอีกด้วย ทำให้ประเทศเศรษฐกิจกำลังพัฒนาต่างเปิดรับการลงทุนจากต่างชาติและออกมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุน อาทิ การให้สิทธิพิเศษต่างๆ เช่น การลดหย่อนภาษี การให้สิทธิในการเช่าที่ดินในประเทศเป็นระยะเวลาสั้น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ หรือการออกกฎหมายให้ความคุ้มครอง เช่น การจดสิทธิบัตรลิขสิทธิ์ เป็นต้น เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ

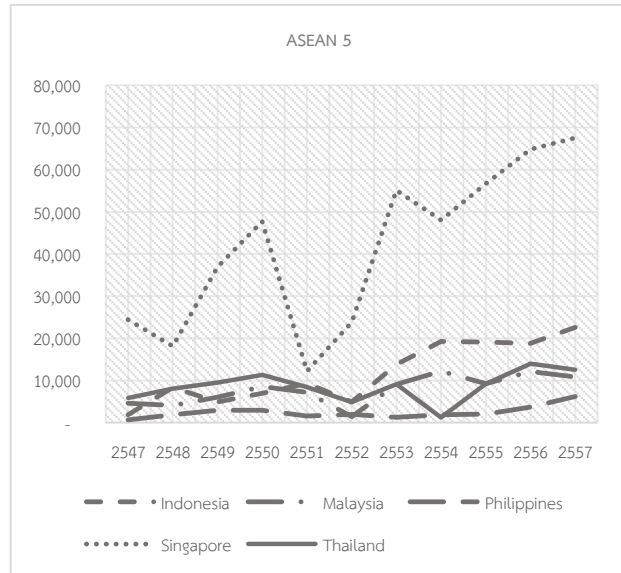
เมื่อพิจารณาปริมาณการไหลเข้าของเงินทุนในรูปแบบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายังประเทศต่างๆ ในอาเซียนตั้งแต่ ในปี พ.ศ. 2547 – 2557 ดังแสดงในภาพที่ 1 จะพบว่า ในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศอาเซียนนั้นได้รับผลกระทบสืบเนื่องมาด้วยเนื่องจากการชะลอการลงทุนในปี พ.ศ. 2551 – 2552 และกลับมาฟื้นตัวอย่างก้าวกระโดดอีกครั้งในปีถัดมา เนื่องด้วยในเวลานั้นสภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนถือได้ว่ามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุนค่อนข้างมาก และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้ลดลงอีกครั้งในช่วงที่เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่หลังจากนั้นจึงเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

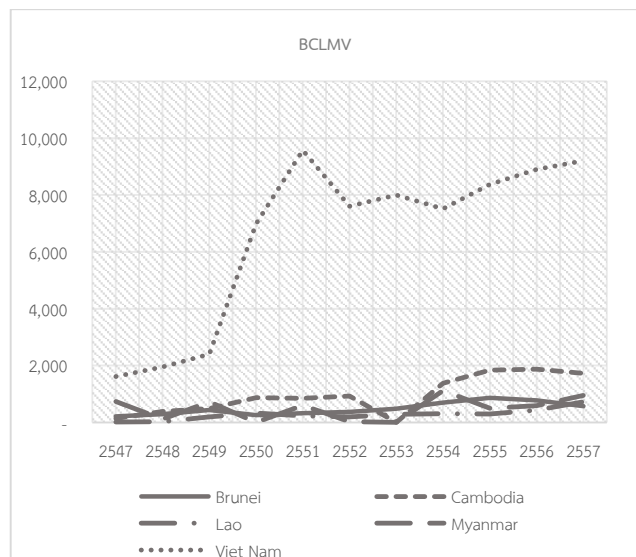
ภาพที่ 1 เงินทุนไหลเข้าในรูปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศภาพรวม(ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)
ที่มา: UNCTAD (2016)

จากภาพที่ 2 และ 3 ซึ่งแสดงปริมาณเงินทุนที่ไหลเข้ามายังประเทศต่างๆ ในอาเซียน พบว่า ประเทศที่มีมูลค่าเงินลงทุนไหลเข้าสูงสุดในกลุ่มประเทศอาเซียน 5 ประเทศแรกผู้ก่อตั้ง (ASEAN 5) ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูงและทิ้งห่างประเทศอื่นๆ ใน

อาเซียนหลายเท่า รองลงมาได้แก่ประเทศอินโดนีเซีย ไทย มาเลเซียและกลุ่มประเทศ BCLMV ได้แก่ เวียดนาม ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ ASEAN 5 มากที่สุด ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ (UNCTAD, 2559) ในขณะที่ประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และบรูไนนั้น มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยเฉลี่ยไม่ถึงหนึ่งพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี

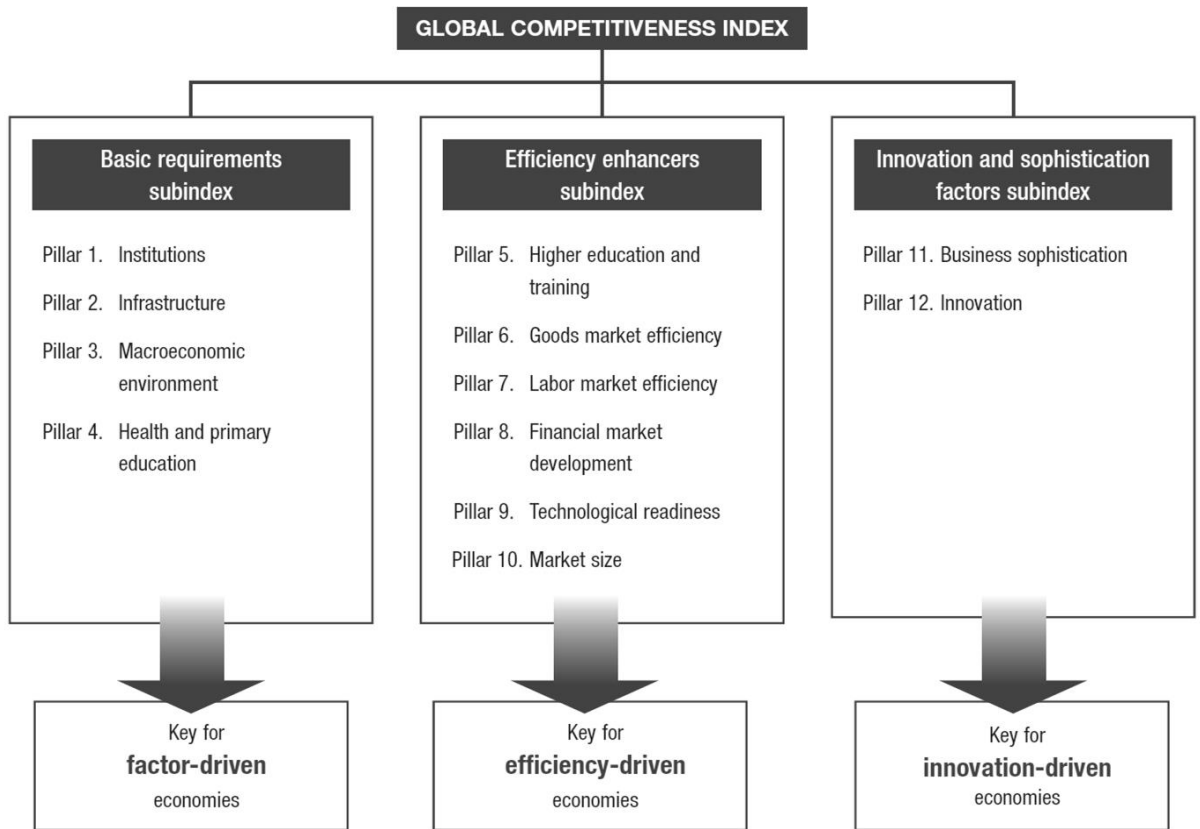
ภาพที่ 2 เงินทุนไหลเข้าในรูปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายัง ASEAN 5 (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)
ที่มา: UNCTAD (2016)

ภาพที่ 3 เงินทุนไหลเข้าในรูปของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมายัง BCLMV (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)
ที่มา: UNCTAD (2016)

จากข้อมูลรายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ (The Global Competitiveness Report 2015 – 2016) จำนวน 140 ประเทศทั่วโลก โดย World Economic Forum ซึ่งได้ทำการวัดขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเสาหลัก (Pillar) ทั้งหมด 12 เสาที่ใช้ในการวัด โดยในแต่ละเสา

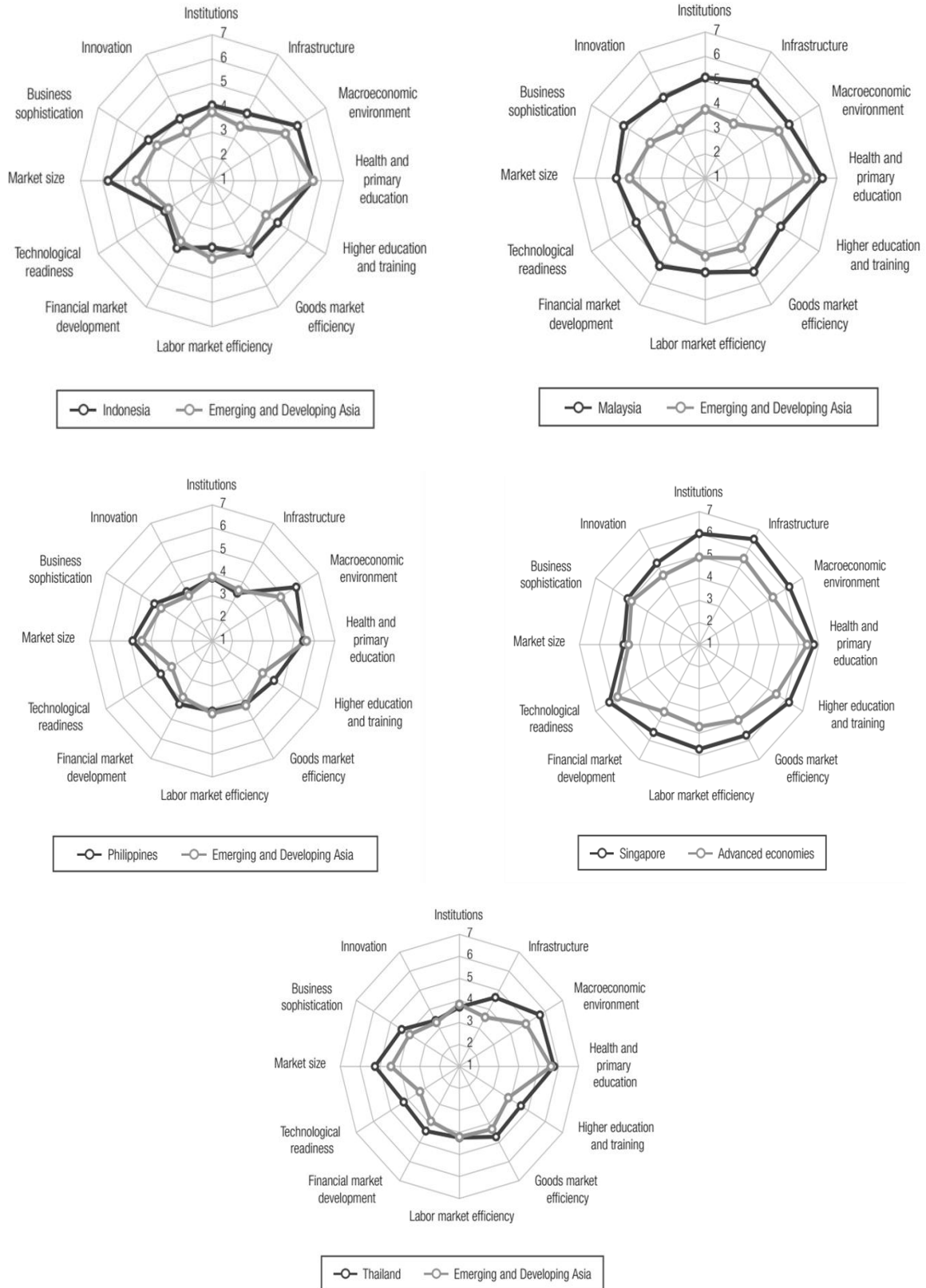
หลักจะประกอบด้วยตัวชี้วัด (Index) ต่างๆ ซึ่งมีค่าน้ำหนักแตกต่างกันไปซึ่งมีรายละเอียดโดยสังเขปดังภาพที่ 4 ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่สะท้อนปัจจัยพื้นฐาน (Basic Requirement) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพ (Efficiency Enhancers) และปัจจัยด้านนวัตกรรมและระดับการพัฒนา (Innovation and Sophistication Factor)

ภาพที่ 4 Global Competitiveness Index ที่มา: World Economic Forum (2015)

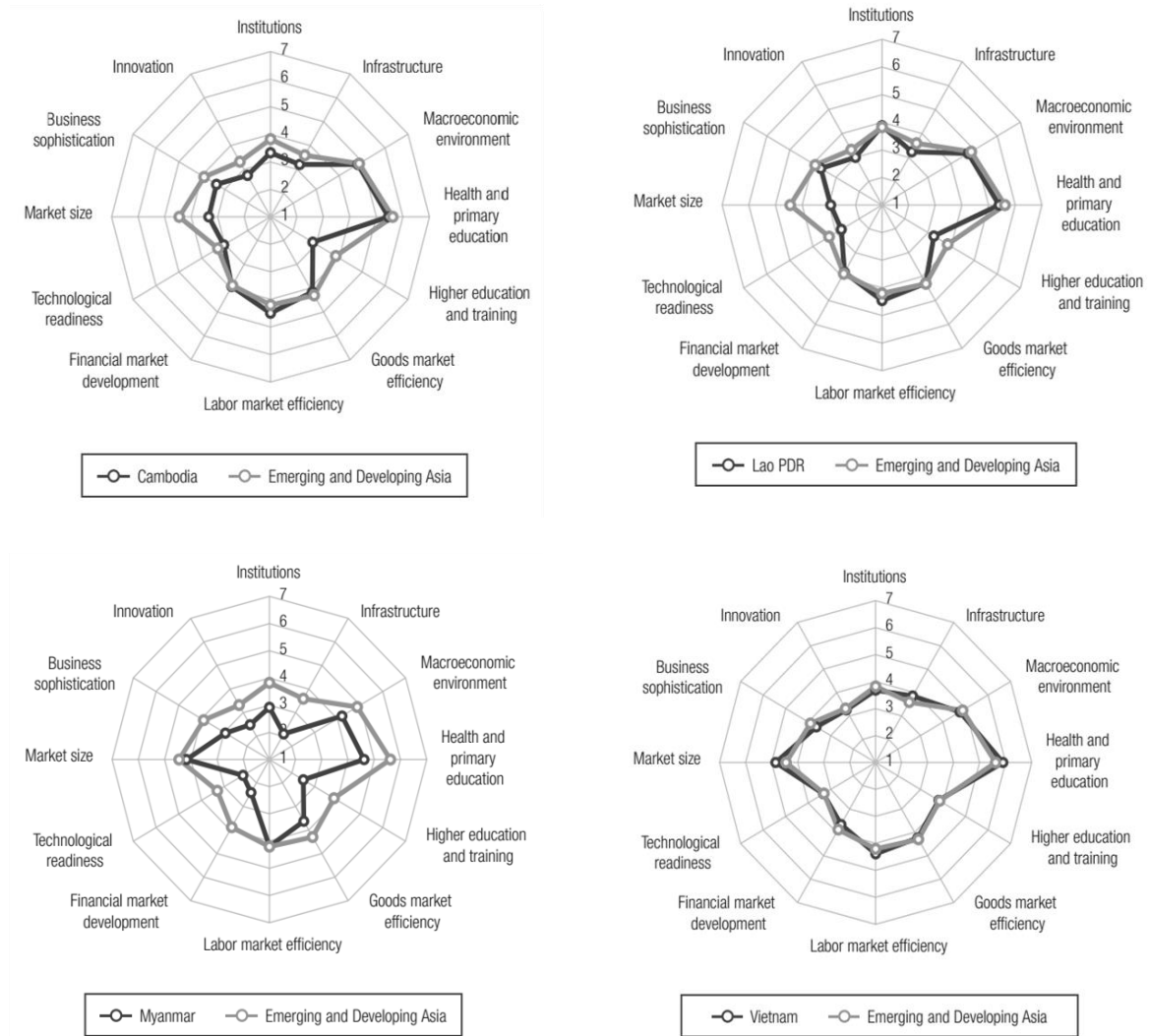
ผลการวัดขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากรายงานข้างต้นแสดงให้เห็นดังภาพที่ 5 และ 6 ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้ว (Developed Economy) เพียงประเทศเดียวในอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงสุดและเป็นอันดับต้นๆ ของโลก โดยประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์

และไทย มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจกำลังพัฒนาและกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ในภูมิภาคเอเชีย ในขณะที่ประเทศเวียดนามมีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย สำหรับประเทศลาว กัมพูชา และเมียนมาร์นั้นยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอยู่

ภาพที่ 5 Global Competitiveness Index (ASEAN 5)

ที่มา: World Economic Forum (2015)

ภาพที่ 6 Global Competitiveness Index (CLMV)
ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ดัชนีชี้วัดบางตัวสามารถเชื่อมโยงไปสู่ความสามารถในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งสะท้อนขีดความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาหรือวิเคราะห์ขีดความสามารถในภาพรวม โดยอาศัยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ซึ่งเป็นปัจจัยภายใน ตลอดจนโอกาส และอุปสรรคต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และยังบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินนโยบายแบบบูรณาการร่วมกัน อันจะนำไปสู่เจริญเติบโตอย่างเสมอภาคและเป็นภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกในอนาคต

ดังนั้น บทความวิชาการนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวม
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การรองรับเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศอย่างบูรณาการ

วิธีการศึกษา

ในการวิเคราะห์ศักยภาพนั้นได้อาศัยข้อมูลจากรายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน (The Global Competitiveness Report 2015 – 2016) ของ World Economic Forum เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั่วโลกและมีหลายหน่วยงานในประเทศนำไปใช้ประโยชน์ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและแนวทางการจัดการจุดอ่อนของประเทศไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดย WEF และ IMD (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ซึ่งวิเคราะห์ค่าน้ำหนัก และตัวชี้วัดต่างๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นจุดอ่อนของประเทศ นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้ใช้ข้อมูลจากรายงานดังกล่าวในการจัดทำรายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยโดยเวทีเศรษฐกิจโลก พ.ศ. 2558 – 2559 (World Economic Forum: 2015 – 2016) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ซึ่งแสดงให้เห็นแนวทาง ขั้นตอน และกระบวนการเก็บข้อมูลของ WEF ที่ค่อนข้างรัดกุมและชัดเจนประกอบกับการวิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคจากปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) คิดค้นโดย อัลเบิร์ตฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) ซึ่งแสดงเทคนิคการวิเคราะห์นี้ในงานสัมมนา ณ มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) ในช่วงศตวรรษที่ 1960 – 1970 หลักการสำคัญของ SWOT Analysis คือ การสำรวจสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก เพื่อให้รู้จักตนเองและรู้จักสภาพแวดล้อม การวิเคราะห์นี้จะช่วยให้ทราบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแล้ว และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแผนการดำเนินการต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่อไป 2) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ (TOWS Matrix) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ต่างๆ ซึ่งประสิทธิผลของการกำหนด

ยุทธศาสตร์ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ TOWS Matrix นี้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยสามารถแบ่งความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ได้เป็น 4 ประเภท คือ ยุทธศาสตร์เชิงรุก (SO Strategy) ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข (WO Strategy) และยุทธศาสตร์เชิงรับ (WT Strategy)

ในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ใช้วิธีการนำคะแนน (Score) ชี้วัดความสามารถทางการแข่งขันในด้านต่างๆ ของประเทศสมาชิกซึ่งมีคะแนนในแต่ละตัวชี้วัดตั้งแต่ 1 – 7 คะแนน มาแบ่งเป็นช่วงคะแนนเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ โดยอาศัยการคำนวณตามหลักสถิติ ดังนี้

$$\text{พิสัย} = \text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}$$

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \text{พิสัย} / \text{จำนวนอันตรภาคชั้น}$$

โดยที่จำนวนอันตรภาคชั้น = 5 ตามระดับศักยภาพ 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็นช่วงคะแนนที่สะท้อนศักยภาพสูง ศักยภาพค่อนข้างสูง ศักยภาพปานกลาง ศักยภาพค่อนข้างต่ำ และศักยภาพต่ำ โดยเปรียบเทียบกับคะแนนเต็มทั้งหมด 7 คะแนนในแต่ละตัวชี้วัด สำหรับวิเคราะห์ในภาพรวมจะเปรียบเทียบกับคะแนนเต็มทั้งหมด 63 คะแนน ประกอบกับการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศหรือวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) และใช้ TOWS Matrix นำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การรองรับเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศต่อไป

ผลการศึกษา

จากการนำคะแนนขีดความสามารถทางการแข่งขันในด้านต่างๆ ของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาวิเคราะห์เพื่อหาคักยภาพในระดับประเทศและในภาพรวม โดยใช้วิธีการทางสถิติ ได้ผลเป็นดัชนีการหาคักยภาพในระดับประเทศ โดยคำนวณจากตัวชี้วัดต่างๆ ซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 1 – 7 คะแนน (คะแนนเต็ม 7 คะแนน) แบ่งเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ คือ ช่วงคะแนน 1.0 - 2.2 คะแนน หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับต่ำ ช่วงคะแนน 2.3 – 3.4 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำช่วงคะแนน 3.5 – 4.6 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ช่วงคะแนน 4.7 – 5.8 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ช่วงคะแนน 5.9 – 7.0 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับสูง พบว่า แต่ละประเทศมีคักยภาพในด้านต่างๆ ตามแต่ละตัวชี้วัดแตกต่างกันดังแสดงในตารางที่ 1 สำหรับการหาคักยภาพในภาพรวมทั้ง 9 ประเทศ คำนวณจากตัวชี้วัดต่างๆ ซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 1 – 63 คะแนน (คะแนนเต็ม 63 คะแนน) แบ่งเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ คือ ช่วงคะแนน 1.0 – 13.4 คะแนน หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับต่ำ ช่วงคะแนน 13.5 – 25.8 หมายถึง คักยภาพ

อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำช่วงคะแนน 25.9 – 38.2 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ช่วงคะแนน 38.3 – 50.6 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ช่วงคะแนน 50.7 – 63.0 หมายถึง คักยภาพอยู่ในระดับสูงซึ่งจะพบว่า ในภาพรวมประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีคักยภาพทางด้านสุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Health and Primary Education) อยู่ในระดับสูง ด้านสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomics Environment) ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า (Goods Market Efficiency) และขนาดตลาด (Market Size) มีคักยภาพค่อนข้างสูง ส่วนคักยภาพทางด้านอื่นๆ เช่น ปัจจัยทางด้านสถาบัน (Institutions) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม (Higher Education and Training) ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน (Labor Market Efficiency) การพัฒนาของตลาดการเงิน (Financial Market Development) การเตรียมความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี (Technological Readiness) ระดับการพัฒนาของธุรกิจ (Business Sophistication) และนวัตกรรม (Innovation) นั้นอยู่ระดับที่มีคักยภาพปานกลาง

ตารางที่ 1 คะแนนขีดความสามารถในการแข่งขันและคักยภาพของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Index	Indonesia	Malaysia	Philippines	Singapore	Thailand	Cambodia	LaoPDR	Myanmar	Viet Nam	Overall (ภาพรวม)
(ดัชนี)	(อินโดนีเซีย)	(มาเลเซีย)	(ฟิลิปปินส์)	(สิงคโปร์)	(ไทย)	(กัมพูชา)	(ลาว)	(เมียนมาร์)	(เวียดนาม)	
Pillar 1. Institutions (สถาบัน)	4.1 (M)	5.1 (RH)	3.8 (M)	6 (H)	3.7 (M)	3.3 (RL)	3.9 (M)	2.9 (RL)	3.7 (M)	36.5 (M)
Pillar 2. Infrastructure (โครงสร้างพื้นฐาน)	4.2 (M)	5.5 (RH)	3.4 (RL)	6.5 (H)	4.6 (M)	3.2 (RL)	3.2 (RL)	2.1 (L)	3.8 (M)	36.5 (M)
Pillar 3. Macroeconomics Environment (สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมหภาค)	5.5 (RH)	5.4 (RH)	5.7 (RH)	6.2 (H)	5.7 (RH)	4.8 (RH)	4.7 (RH)	4.2 (M)	4.7 (RH)	46.9 (RH)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Index	Indonesia	Malaysia	Philippines	Singapore	Thailand	Cambodia	LaoPDR	Myanmar	Viet Nam	Overall (ภาพรวม)
(ดัชนี)	(อินโดนีเซีย)	(มาเลเซีย)	(ฟิลิปปินส์)	(สิงคโปร์)	(ไทย)	(กัมพูชา)	(ลาว)	(เมียนมาร์)	(เวียดนาม)	
Pillar 4. Health and Primary Education (สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน)	5.6 (RH)	6.3 (H)	5.5 (RH)	6.7 (H)	5.8 (RH)	5.4 (RH)	5.4 (RH)	4.6 (M)	5.9 (H)	51.2 (H)
Pillar 5. Higher Education and Training (การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม)	4.5 (M)	5 (RH)	4.5 (M)	6.2 (H)	4.6 (M)	2.8 (RL)	3.2 (RL)	2.5 (RL)	3.8 (M)	37.1 (M)
Pillar 6. Goods Market Efficiency (ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า)	4.4 (M)	5.4 (RH)	4.2 (M)	5.7 (RH)	4.7 (RH)	4.2 (M)	4.3 (M)	3.6 (M)	4.2 (M)	40.7 (RH)
Pillar 7. Labor Market Efficiency (ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน)	3.7 (M)	4.9 (RH)	4.1 (M)	5.7 (RH)	4.2 (M)	4.5 (M)	4.5 (M)	4.2 (M)	4.4 (M)	40.2 (M)
Pillar 8. Financial Market Development (การพัฒนาของตลาดการเงิน)	4.2 (M)	5.2 (RH)	4.2 (M)	5.6 (RH)	4.4 (M)	3.9 (M)	3.8 (M)	2.4 (RL)	3.7 (M)	37.4 (M)
Pillar 9. Technological Readiness (ความพร้อมด้านเทคโนโลยี)	3.5 (M)	4.6 (M)	3.9 (M)	6.2 (H)	4.2 (M)	3 (RL)	2.8 (RL)	2.2 (L)	3.3 (RL)	33.7 (M)
Pillar 10. Market Size (ขนาดของตลาด)	5.7 (RH)	5 (RH)	4.9 (RH)	4.8 (RH)	5.2 (RH)	3.3 (RL)	2.9 (RL)	4.2 (M)	4.8 (RH)	40.8 (RH)
Pillar 11. Business Sophistication (ระดับการพัฒนาของธุรกิจ)	4.3 (M)	5.3 (RH)	4.3 (M)	5.1 (RH)	4.4 (M)	3.4 (RL)	3.7 (M)	2.9 (RL)	3.6 (M)	37 (M)
Pillar 12. Innovation (นวัตกรรม)	3.9 (M)	4.8 (RH)	3.5 (M)	5.2 (RH)	3.4 (RL)	2.7 (RL)	3 (RL)	2.5 (RL)	3.2 (RL)	32.2 (M)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมายเหตุ: ผลคะแนนในตารางแสดงศักยภาพรายประเทศและภาพรวม ซึ่งคำนวณจากการให้คะแนนตามตัวชี้วัดต่างๆ ในรายงานของ WEF

- โดยที่ L หมายถึง ศักยภาพอยู่ในระดับต่ำ
- RL หมายถึง ศักยภาพอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- M หมายถึง ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง
- RH หมายถึง ศักยภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
- H หมายถึง ศักยภาพอยู่ในระดับสูง

ที่มา: ข้อมูลจาก WEF คำนวณโดยผู้จัดทำ

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ในบริบทของการเป็นประเทศผู้รับทุนนั้นพิจารณาจากปัจจัยภายในซึ่งวิเคราะห์โดยอาศัยเสาหลักทั้ง 12 เสาหลัก ประกอบกับการพิจารณาดัชนีชี้วัดย่อย (Sub Index) ของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมาตรการส่งเสริมการลงทุนซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยดึงดูดการลงทุนประกอบกับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในด้านต่างๆ อาทิ นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลและธนาคารกลางของประเทศขนาดใหญ่ซึ่งมีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน และการไหลเข้าออกของเงินทุนซึ่งสามารถแสดงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ได้ดังตารางที่ 2

จากข้อมูลการวิเคราะห์ข้างต้น สามารถแสดงความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ (TOWS Matrix) ได้ดังตารางที่ 3 ซึ่งเป็นการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การรองรับเงินทุนจากต่างประเทศ 4 ประเภท ได้แก่ยุทธศาสตร์เชิงรุก (SO Strategy) ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ST Strategy) และยุทธศาสตร์เชิงรับ (WT Strategy)

โดยมีรายละเอียดแต่ละยุทธศาสตร์โดยสังเขปดังนี้

1. ยุทธศาสตร์เชิงรุก (SO Strategy) ประกอบด้วย

1.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ให้ประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีการกำหนดสิทธิประโยชน์ หรือเงื่อนไขในการลงทุนที่สอดคล้องกัน เพื่อให้มีการกระจายการลงทุนไปยังทุกประเทศในภูมิภาค และเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ลงทุน

ต่างชาติ หรือขยายห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในกลุ่มประเทศสมาชิกด้วยตนเอง

1.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ให้มีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิตของปัจจัยการผลิตร่วมกัน โดยเฉพาะประเทศที่ยังคงมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เช่น เมียนมาร์ ลาว เป็นต้น เพื่อให้สามารถในการนำทรัพยากรมาใช้ในการกระบวนการผลิตอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อให้ประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกลายเป็นฐานการลงทุนและเป็นฐานการผลิตสินค้าที่สำคัญของโลกในส่งออกสินค้าไปยังประเทศต่างๆ มีอัตราการบริโภคต่อประชากรสูง เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป หรือจีน เป็นต้น

2. ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ประกอบด้วย

2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ประกอบการต่างชาติ โดยเฉพาะผู้ประกอบการของประเทศสมาชิกซึ่งมีศักยภาพในการเป็นผู้ส่งออกเงินทุนและเชี่ยวชาญในการประกอบธุรกิจประเภทก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในประเทศที่ยังขาดความพร้อมและยังไม่ได้การพัฒนาเท่าที่ควร เช่น เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และฟิลิปปินส์ เป็นต้น

2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้ประกอบการส่งวัตถุดิบเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ให้มีการจัดอบรมเทคนิคการพัฒนาคุณภาพการบริการแก่ผู้ประกอบการส่งวัตถุดิบ (Suppliers) และส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ โดยกำหนดให้เป็นความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิก ซึ่งนำโดยประเทศที่มี

ศักยภาพ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เป็นต้น เพื่อรองรับความต้องการสินค้าในตลาดนอกภูมิภาค

3. ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ประกอบด้วย

3.1 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศในด้านต่างๆ อาทิ การส่งเสริมสุขภาพแรงงาน การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่เหมาะสมร่วมกันตามแต่ละทักษะอาชีพ หรือการลดหย่อนมาตรการที่จะเป็นอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุนร่วมกัน เป็นต้น

3.2 ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดเงิน เป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาตลาดเงิน (Money Market) ร่วมกัน เพื่อให้ตลาดเงินทำหน้าที่ในการระดมเงินทุนและปล่อยกู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการทำธุรกรรม และเพื่อรองรับปริมาณธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศที่จะเพิ่มขึ้นจากการค้าและการลงทุนในอนาคต นอกจากนี้ยังสามารถส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในรูปแบบของการร่วมทุน (Joint Venture) การควบรวมกิจการ (Merger) หรือการขยายสาขา (Branch) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือการถ่ายโอนนวัตกรรมทางการเงินระหว่างประเทศสมาชิก

4. ยุทธศาสตร์เชิงรับ (WT Strategy) ประกอบด้วย

4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากแหล่งเงินทุนภายในเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยอาศัยแหล่งทุนภายในภูมิภาค เช่น การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนกำจัดทำงบประมาณรายจ่ายของรัฐและสนับสนุนเงินทุนโดยการให้ประเทศสมาชิกที่ต้องเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกู้ยืม ด้วยอัตราดอกเบี้ยพิเศษ เป็นต้น อาทิ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ เพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแก่การเข้ามาลงทุน

4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์การพัฒนาแรงงานตาม Cluster กลุ่มอุตสาหกรรม และการคุ้มครองผู้ลงทุนเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำ Cluster กลุ่มอุตสาหกรรมตามศักยภาพของแต่ละประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของระบบการศึกษา และการฝึกอบรมทักษะแรงงานให้เป็นแรงงานฝีมือ (Skilled Labor) ให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมหลักของประเทศ หรือเป็นแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีการออกกฎหมายคุ้มครองผู้ลงทุนต่างชาติและมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เป็นต้น

ตารางที่ 2 จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>S1 สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราการตายของทารก - อายุไขเฉลี่ย - คุณภาพของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน <p>S2 สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจมหภาค</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราเงินเฟ้อ - ระดับเครดิตของประเทศ <p>S3 ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรุนแรงในการแข่งขันภายในประเทศ - ประสิทธิภาพของนโยบายต่อต้านการผูกขาด - ผลกระทบของระบบภาษีต่อแรงจูงใจในการลงทุน - อัตราภาษีที่จัดเก็บจากผลกำไร - ความเข้มข้นของอุปสรรคทางการค้า 	<p>W1 โครงสร้างพื้นฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในสังคมโดยภาพรวม - คุณภาพของถนนที่เชื่อมต่อภายในประเทศ - คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของการขนส่งทางรถไฟและระบบราง - คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของการขนส่งทางเรือและท่าเรือขนส่ง - คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของการขนส่งทางอากาศ - คุณภาพของบริการด้านไฟฟ้า <p>W2 การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของระบบการศึกษา

ตารางที่ 2 (ต่อ)

<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราภาษีนำเข้าของธุรกิจและการค้า - ความหนาแน่นของเจ้าของธุรกิจจากต่างประเทศ <p>S4 ขนาดตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - GDP ที่คำนวณตามหลักความเท่าเทียมของอำนาจซื้อ (PPP) - อัตราส่วนของการส่งออกต่อ GDP <p>S5 ประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความร่วมมือระหว่างแรงงานและนายจ้าง - ความยืดหยุ่นของการกำหนดอัตราค่าจ้าง - ผลกระทบของภาวะภาษีต่อแรงจูงใจในการทำงาน - การจ่ายผลตอบแทนและผลิตภาพ - ความสามารถของประเทศในการดึงดูดความสามารถพิเศษ <p>S6 การพัฒนาของตลาดการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดให้มีบริการด้านการเงิน - ความง่ายในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน - ความเหมาะสมของการร่วมทุน - ชื่อเสียงและการยอมรับในระบบธนาคาร <p>S7 สิทธิประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยกเว้นภาษี หรือค่าธรรมเนียมต่างๆ 	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของสถานศึกษาที่สอนการบริหารจัดการ - การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา - การให้บริการฝึกอบรมเฉพาะทางในประเทศ <p>W3 สถาบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน - การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา - ประสิทธิภาพของภาครัฐในการดำเนินกฎระเบียบในการดำเนินธุรกิจ - ความเข้มแข็งของมาตรการคุ้มครองนักลงทุน <p>W4 ความซับซ้อนในการประกอบธุรกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณซัพพลายเออร์ในท้องถิ่น - คุณภาพของซัพพลายเออร์ในท้องถิ่น - การควบคุมการกระจายสินค้าระหว่างประเทศ - ความซับซ้อนและความเชี่ยวชาญในกระบวนการผลิต
<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเริ่มฟื้นตัว อัตราการว่างงานในประเทศเริ่มลดลง และการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคเริ่มขยายตัว</p> <p>O2 ปัญหาหนี้สาธารณะของกรีซ และการออกจาก EU ของอังกฤษ</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 เงินหยวนอ่อนค่า และการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน</p> <p>T2 เศรษฐกิจในสหภาพยุโรปและญี่ปุ่นได้รับการสนับสนุนจากนโยบายผ่อนคลายนโยบายการเงิน (QE)</p>

ที่มา: ผู้จัดทำ (2559)

ตารางที่ 3 TOWS Matrix

<p>ยุทธศาสตร์เชิงรุก (SO Strategy)</p> <p>S1 + S2 + O2 (ยุทธศาสตร์การกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน)</p> <p>S4 + O1 (ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต)</p>	<p>ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข (WO Strategy)</p> <p>W1 + O2 (ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์)</p> <p>W4 + O1 (ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้ประกอบการส่งวัตถุดิบ)</p>
<p>ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ST Strategy)</p> <p>S1+ S3 + S5 +S7 + T1 (ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ)</p> <p>S6+ T2 (ยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดเงิน)</p>	<p>ยุทธศาสตร์เชิงรับ (WT Strategy)</p> <p>W1 + T1 (ยุทธศาสตร์การส่งเสริมนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากแหล่งเงินทุนภายใน)</p> <p>W2 + W3 + W4 + T2 (ยุทธศาสตร์การจัดทำ Cluster กลุ่มอุตสาหกรรมและการพัฒนาทักษะแรงงาน)</p>

ที่มา: ผู้จัดทำ (2559)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ศักยภาพในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศทั้งในระดับประเทศและภาพรวม แสดงให้เห็นระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ประเทศที่มีศักยภาพสูงมาก ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีการพัฒนาในทุกๆ ด้านแตกต่างจากประเทศสมาชิกอื่นๆ มาก และประเทศที่มีศักยภาพในระดับสูงรองลงมาคือ ประเทศมาเลเซีย จากผลการวัดศักยภาพในเกือบทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง กลุ่มที่ 2 เป็นประเทศที่มีศักยภาพปานกลางถึงค่อนข้างสูง ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ และเวียดนามที่กำลังพัฒนาศักยภาพเข้ามาอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศ ASEAN 5 ในขณะที่ประเทศที่เหลือใน CLMV มีศักยภาพในระดับที่ค่อนข้างต่ำในหลายด้าน และจากข้อมูลดังกล่าวประกอบกับข้อมูลปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ในภาพรวมของประเทศสมาชิกอาเซียน และนำมาสู่แนวทางการจัดทำข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์การรองรับเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศ 8 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน 2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต 3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้ประกอบการส่งวัตถุดิบ 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาลาดเงิน 7) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากแหล่งเงินทุนภายใน 8) ยุทธศาสตร์การพัฒนาแรงงานตาม Cluster กลุ่มอุตสาหกรรม และการคุ้มครองผู้ลงทุน

ดังนั้น เพื่อให้ประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้มีการบูรณาการร่วมกันในการวางนโยบายการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และพัฒนาเศรษฐกิจให้มีการเจริญเติบโตอย่างเสมอภาคไปพร้อมๆ กัน ผู้นำหรือรัฐบาลของประเทศสมาชิกทั้งหลายควรมีการวางรากฐานเศรษฐกิจร่วมกัน โดยอาศัยความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิก และก้าวไปสู่การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเศรษฐกิจให้เข้ากับเศรษฐกิจโลก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการต่างประเทศกรมอาเซียน. (2554). *ASEAN highlights 2011*. สืบค้นจาก <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/asean-media-center-20121203-180844-334785.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยโดยเวทีเศรษฐกิจโลก พ.ศ. 2558 – 2559 (World Economic Forum: 2015 – 2016)*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *ผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและแนวทางการจัดการจุดอ่อนของประเทศไทยจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดย WEF และ IMD*. สืบค้นจาก <http://www.mfa.go.th/business/contents/files/customize-20120501-141146-621181.pdf>
- UNCTAD. (2016). *Foreign direct investment: Inward and outward flows and stock, annual, 1980-2014* [Data file]. Retrieved from <http://www.unctadstat.unctad.org>
- World Economic Forum. (2015). *The global competitiveness report 2015–2016*. Retrieved from [http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global Competitiveness_Report_2015-2016.pdf](http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global%20Competitiveness_Report_2015-2016.pdf)